

Lirekassen

Juni 2018

Denne gang er der indlæg fra:

- Onsdagsaftener
- Roskilde Spillemandslaug
- Roskilde Folkedanserlaug
- Folk Roskilde
- Roskilde Spillemandsstævne

MAJ

Onsdag	23.	Onsdagsaften	
Onsdag	30.	Onsdagsaften	

JUNI-JULI-AUGUST

Fredag	1.6.	Kris Drever & Ian Carr	Folk Roskilde
Onsdag	6.6.	Første onsdagsaften på havnen - med gæsteoptræden	Havnebanden + Roskilde Musiske Skole
Onsdag	13.6.	Onsdagsaften - med gæsteoptræden	Havnebanden + Folkemusik Impro
Onsdag	27.6.	25 års jubilæum for Havnebanden	
Onsdag	8.8.	Rødder, Fødder & Stemmer	(tidl. Roskilde Spillemandsstævne)
Lørdag	11.8.	Roskilde Spillemandslaug på Musik Over Præstø Fjord	Roskilde Spillemandslaug
Onsdag	29.8.	Sidste onsdagsaften på havnen	Havnebanden

Onsdagsaftener

Havnedans

Alle onsdage i juni, juli og august er der som sædvanlig musik og dans på Museumsøen i Roskilde Havn. Alle er velkomne til at spille, danse eller være tilskuere. Vi starter kl. 19.30, og der er fri entré. Vi danser på det dansevenlige trægulv på tunet.

Havnebanden spiller under ledelse af Knud Kristiansen. Se repertoiret på www.spillefolk.dk - vælg Nodesamling, Repertoirelister Roskilde.

Café Knarr ved tunet er åben og sælger kold og varm mad, drikkevarer, kaffe og kager, is m.m.

Mange kommer tidligt med madkurv – der er borde og bænke til formålet. Der er gratis parkering på havnens P-plads.

Gæsteoptræden

Onsdag den 6. juni får havnedansen besøg af Roskilde Musiske skole med et kor af børn, der synger fra kl. 18.30 til 19.20.

Onsdag den 13. juni får vi besøg af Folkemusik Impro (v/Karen Brodersen) med børn/unge, der spiller fra kl. 18.55 til 19.25.

25 års jubilæum for Havnedansen

Onsdag den 27. juni fejrer Roskilde Spillemandsdrag og Roskilde Folkedanserlag, at Havnebanden - og dermed havnedansen - har 25 års jubilæum! Alle interesserede inviteres hermed til at deltage i festlighederne med folkemusik og folkedans på Museumsøen ved Vikingeskibsmuseet.

Vi starter kl. 19.30. Der bydes på kaffe og kage i pausen.

Kom og oplev de mange dansere sammen med orkestret Havnebandens ca. 35 musikere. Orkesterleder Knud Kristiansen styrer os som sædvanlig gennem aftenens dansemelodier.

Der er i aftenens program også indlagt folkedans *med instruktion*, så alle nysgerrige kan deltage!

Vi fejrer **Knud Kristiansen**, fordi han i alle 25 år har stået for Havnebanden og dansen med et varieret program. Havnedansen har altid tiltrukket mange deltagere fra fjern og nær.

Knud Kristiansen fortæller: "Det hele begyndte i juni 93. Vi var nogle få stykker, der spillede i Folkeparken om onsdagen, men der kom næsten aldrig nogen tilhørere/dansere. En dag gik vi derfor ned på havnen og stillede os op foran roklubben og spillede en times tid. Onsdagen efter spillede vi igen, og siden er der spillet hver onsdag i sommermånederne, de sidste 17-18 år på Museumsøen.

I begyndelsen var der 5-6 spillefolk og 8-10 dansere. Nu er der på en god sommeraften 30-40 spillefolk og 150-200 tilhørere/dansere."

Knud Kristiansen fik Roskilde Kommunes Kulturpris i 2009 som en anerkendelse af hans initiativ og indsats med onsdagsspil og dans på Vikingemuseets grund på tunet og det liv, musikken har tilført havnen.

Hilsen fra festudvalget / Roskilde Spillemandsdrag og Roskilde Folkedanserlag ved Lise Bergsøe og Jens Markvard Andersen, mobil 61 60 11 04

Onsdagsværter i efteråret

September:	Karen Louise Christiansen, ckarenlouise@gmail.com, tlf. 23 67 63 13, og Ulla Billesbølle
Oktober:	Jette Roed Rasmussen, tlf. 41 44 58 30, og Ernst Colding, tlf. 25 72 12 04
November:	<i>Ledig - værter søges!</i>
December:	Roskilde Folkedanserlaug v. Jens Markvard, tlf. 43 62 12 13

Mvh. onsdagskoordinatorerne
 Birthe og Kurt, kurtjohannielsen@gmail.com

Roskilde Spillemandslaug

Laugsspil sommer-efterår

Onsdag den 8. august på Museumsøen: Roskilde Spillemandsstævne (som i år hedder Rødder, Fødder & Stemmer, se længere fremme i denne Lirekasse). Den nye stævnegruppe er stadig midt i planlægningsarbejdet. Vi sender orientering med mail, så snart vi ved noget.

Lørdag den 11. august kl. 10-15.30: Musik over Præstø Fjord. Arrangørerne inviterer hvert år et spillemandslaug til at komme og lave danseworkshop og spille til dans i Danseladen. I år er Roskilde Spillemandslaug inviteret.

Lauget spiller til danseworkshop med instruktion kl. 10-11.45 og til bal kl. 13.30-15.30. Deltagerne får gratis entré til hele festivalen + en sandwich til frokost lørdag.

Fredag den 7. september holder Kildegården åbningsfest efter nybyggeriet og restaureringen. Lauget tilbyder sammen med danserne spil og dans for publikum.

Lørdag den 22. september spiller vi ved Folkedanserlaugets åbningsbal på Østervangsskolen (se længere fremme i denne Lirekasse).

Uge 44: Sæt også kryds i kalenderen ved uge 44 (fra sidst i oktober til først i november), for da er der **Spil Dansk**, og vi prøver at få en aftale med Roskilde Gymnasium igen.

En dejlig skovtur til Agersø

Det blev en pragtfuld skovtur, og tak til alle – selvfølgelig også til vejrguderne, men særligt til Kåre og Kate.

Hen på aftenen var vi nogle få ude i mørket for at høre strandtudser og fløjtefrøer. Fløjtefrøerne var der ikke lige, men strandtudserne sad og pustede kvækkeposen (eller hvad det nu hedder) op. Så var der de grønne frøer, der sad og præsenterede sig: g-r-r-r-ø-ø-n f-r-r-ø, og somme tider var det med navn: E-r-r-r-i-i-k.

Og så var der harene ... vi måtte holde tilbage for 10-15 stykker, der lige skulle over vejen, og en harekilling lå og trykkede sig midt på vejen, så Kåre måtte lave katastrofeopbremsning.

Fundet i arkiverne: Godt tempo

Engang for længe siden udleverede Jens Jeep Jørgensen nedenstående på en workshop på Højbystævnet. Jeg synes, det er en vildt inspirerende tekst, så den giver jeg videre.

*God sommer – vi ses på havnen
Lise - oldermænd*

Hvad er et godt tempo -
egentlig?
Af Jens Jeep Jørgensen

Det har alle dage været et godt spørgsmål i de orkestre jeg har spillet i. Dvs. sige også de rock, latin og bluesorkestre jeg har spillet i udover spillemandsorkestrene.

Men min egentlige bevidsthed omkring hvor vigtig en god tempofornemmelse er, er helt klart kommet igennem mit arbejde med spillemandsmusikken.

Når man spiller til folkedans/gammeldans, kan fire taktslag i minuttet flere eller færre være ret afgørende for om dansen glider som den skal.

Det fandt jeg ret hurtigt ud af, da jeg for godt 20 år siden begyndte at spille til gammeldans. Der var altid direkte respons fra danserne hvis man havde spillet f.eks. en vals i reinlændertempo eller omvendt. Ikke alene oplevede jeg det med danserne, men melodierne krævede mange gange et helt bestemt tempo for at få liv. Fire taktslag for mange i minuttet, så virkede melodierne jappede. Fire taktslag for få så døde de. Sjovt nok var melodierne i sig selv en ledesnor til at spille det rigtige dansetempo (for mig ihvertfald). Trods disse erkendelser svingede mine tempi op og ned efter forgodt befindende.

På et tidspunkt oplevede jeg, at det var så slemt, at jeg måtte gøre noget alvorligt ved det.

Jeg kørte derfor over hos musikhandler Poul Rasmussen i Svinninge og lånte en rytmebox, og så dansede min daværende makker og jeg os igennem adskillige bånd med forskellige spillemandsgrupper på vore øveaftener. Vi fandt så på denne måde frem til de tempi vi syntes var bedst. Vi indstillede derefter rytmeboxen på de forskellige hovedtempi, vals, reinlænder, hopsa osv. og indspillede dem på bånd. 30 minutters tempo på hver side af båndet. Jeg afleverede rytmeboxen til Svinninge musikhandel, og sagde tak for lån.

Derefter sad min makker og jeg en hel vinter, og øvede os i tempi på vore øveaftener.

Det hjalp! Til sidst ku' vi dem i søvne, og hvad bedre var, vi kunne dem også når vi var ude at spille. Efter denne stropetur var der ikke så meget slinger i valsen.

Så løb jeg ind i Thorkild Knudsen fra Folkemusikhuset i Hogager. Han havde selvfølgelig en forklarlighed parat omkring det med dansens tempi.

Når du går en tur i skoven, og finder et godt gangtempo, hvor du roligt og afslappet kan gå langt, så ligger på det omk. 106 skridt i minuttet. Her vil militærfolk stejle, for i militæret er gangtempoet 116. Det må hænge sammen med at de skal skynde sig ud i krig, og hurtigt hjem igen når de har tabt.

Hvis du finder et godt løbetempo hvor dit løb hviler i sig selv, ligger det på omk. 160 skridt i minuttet.

Det svarer til det tempo vi bruger i Hopsa.

Hvis vi laver lidt matematik på disse tempi, dukker følgende tempi frem af tågen:

Hopsa og skottish er næsten samme dans. Skottish går blot i halv takt. I visse egne spiller man da også hopsa i skottishtempo. Det vil sige et godt skottish tempo ligger på

omk. 80 skridt i minuttet.

Fra skottish tempoet og op til gangtempoet er der 26 skridt.

Hvis du lægger disse skridt til dit gangtempo, får du 134 skridt. Det er det tempo vi herhjemme kalder for galop. Det er et tempo der er meget brugt i f.eks Caribien når man spiller calypso. Beatles brugte dette tempo meget på deres første plade "Please please me". Der var de også lige kommet fra Hamburg, hvor de havde spillet til dans 7 timer om dagen i ugens 6 dage. Hvis du tager halvdelen af gangtempoet, får vi 54. Det er et godt valsetempo! De fleste spillemænd kryber dog som regel op på 60 skridt i minuttet. I Rebild kan de spille endnu hurtigere.

Valsen er i $3/4$, og der er derfor tre dansetrin i hver takt.

Hvis så derfor ganger 54 med tre gangtrin, så får vi 162 skridt i minuttet. Så lander vi i hopsa tempoet, og tingene hænger sammen. "I saw her standing there" med Beatles er i hopsatempo, og "I wanna be your man" med Rolling Stones ligså, men de var jo også i Hamborg i lang tid, hvor de spillede til dans.

Tempierne varierer fra egn til egn, men i store træk kredser de omkring det samme udgangspunkt. Visse valse spilles lidt hurtigere end andre, og andre langsommere. Musikkens natur spiller også ind på det gode tempo.

Men - hvis jeg spørger dig om, hvor ligger Tystofte, så aner du det ikke. Hvis jeg så fortæller dig, at Tystofte ligger 3 km. øst for Skelskør, så får du straks en fornemmelse af hvor landsbyen ligger.

Lær disse tempi som hovedstæderne i din tempofornemmelse. Så kan du altid ta' en afstikker til en landsby i nærheden.

Roskilde Folkedanserlaug

Åbningsbal

Folkedans **lørdag den 22. september** i Festsalen på Østervangsskolen, Astersvej 15, 4000 Roskilde.

Program:

Kl. 18.00 Spisning af de medbragte retter til fællesbordet. Herunder opfordres alle til at kvæde en vise eller synge en sang. NB: Medbring eget bestik, tallerken m.v.

Kl. 19.30 Dans til **Roskilde Spillemands**laug

Kl. 20.30 Dans til orkestret **Kristian Bugge** (violin), **Jamie Fox** (violin), **Morten Alfred Høirup** (guitar) og **Tapani Varis** (Fi.) (harmonika).

Det bliver en enestående aften med folkedans til et af Danmarks bedst spillende folkemusikorkestre.

Salg af drikkevarer, vin, kaffe og kager.

Entré 70 kr.

Kristian Bugge er nok en af Danmarks travleste musikere. Derfor glæder vi os til at præsentere dette orkester, der denne aften vil byde på dansefolkemusik, når det er bedst. Endvidere vil der være mulighed for at høre en mindre koncert med Jamie Fox som den centrale musiker.

Agersø: Tak til alle

Tak til deltagerne for jeres bidrag til, at vi fik en god tur til Agersø den 5.-6. maj. Weekenden bød på det fineste vejr med sol, blå himmel og svag vind.

Kåre og Kate førte os rundt på øen med et besøg ved en mindre sø med kvækkende klokkefrøer. Kåre fortalte om, at vi var heldige, da vi netop denne dag kunne høre frøernes dybe brumme-kvække-lyde. Han fangede et par frøer, så vi kunne se de farverige mønstre på klokkefrøernes maver.

Vi var på besøg hos lodsejeren, der bød på kaffe og fortalte om fugletræk på øen og om arbejdet med ringmærkning af de mange forskellige fugle.

Kate imponerede os med at vise og fortælle om den gamle skanse, der i sin tid var opført, efter at englænderne havde taget den danske flåde.

Da vi havde nydt middagen på kroen, bød Optimisterne og Roskilde Spillemandsdrag på en fin aften med dansefolkemusik i sportshallen ved kulturhuset.

Midt på aftenen overbragte vi - Lise og Jens - vores store tak og gaver til Kate og Kåre for deres arbejde med forberedelse og tilrettelæggelse af denne udflugt. Vi havde fået en interessant oplevelse og viden om naturen på Agersø.

Nogle tog hjem med den sidste færge - de fleste overnattede på øen til om søndagen.

Jens Markvard Andersen

Kommende arrangementer

Fællesbal på Østervangsskolen er under planlægning (forventes lørdag den 17. november), se mere herom senere.

Julebal på Østervangsskolen er under planlægning sammen med Køge Spillemandsforening og Roskilde Spillemandsdrag (forventes lørdag den 15. december), se mere herom senere.

Folk Roskilde

Kris Drever & Ian Carr

Fredag den 1. juni kl. 19.30

Dørene åbnes kl. 19.00

Gimle, Helligkorsvej 2

Forsalg: www.roskildebilletten.dk 100 kr. +
gebyr 10 kr.

Ved døren 125 kr.

Ungepris 50 kr.

Kris Drever er en af de allerstørste guitarister og sangskrivere på folk-scenen i Skotland i øjeblikket. Han er aktuell med cd'en *If wishes*

were horses, som udkom i 2016. Som søn af legendariske Ivan Drever (Wolfstone har han en stor arv at løfte – og han gør det med glans!

Kris turnerer næsten året rundt, solo, med Lau og med Ian Carr, som han har med til Danmark i 2018. Det helt store solo-gennembrud kom med cd'en *Black Water* i 2006. Han har vundet talrige awards og var indstillet til BBC Radio 2 Folk Awards 2017 i to kategorier.

Udover soloarbejde er Kris Drever kendt for sit samarbejde i trioen LAU og for sit samspil med Eamon Coyne, Boo Hewerdine (kendt som manden bag Eddie Reader), John McCusker og Roddy Womble i trioen McCusker, Drever & Womble.

På spindesiden finder vi Heidi Talbot, Julie Fowlis (2016 turné i Irland) samt Kate Rusby.

Med på turnéen i Danmark har Kris denne gang Ian Carr - kendt i Danmark som *den* Ian Carr! Begejstringen var stor, da det blev afsløret, at Kris tog Ian Carr med på sin Danmarksturné i februar i 2017. Ian Carr er bosat i Falun i Sverige og har en lang og bred karriere med både britiske og svenske kunstnere. Her kan fremhæves (blandt mange!) Kathryn Tickell, Sofia Karlsson, Simon Thoumire, Niklas Roswall, Swåp, trioen Sandén-Nygårds-Carr. Han spiller guddommeligt guitar og er dybt respekteret af mange musikere. Hans samspil med Kris Drever bærer præg af, at de kender hinanden godt. De har prøvet det før.

Der kan forventes en dejlig koncert med gode sange og fantastisk musikalitet.

Foto: Kris Drever til højre, Ian Carr til venstre.

Planlagte koncerter i efteråret

Torsdag d. 13. september: Goitse (IRL)
 Torsdag d. 27. september: Dobbeltkoncert: Ryan
 Young & Jenn Butterworth (SCO) +
 LSMR (Louise Støjberg & Martin Rauff)
 Lørdag d. 6. oktober: Trio Mio (DK/S)
 Torsdag d. 8. november: M.C. Hansen +
 ?? løvfaldskoncert (DK/??)
 Torsdag d. 29. november: Talisk (SCO)
 Onsdag d. 12. december: Dreamer's Circus,
 julekoncert

Roskilde Spillemandsstævne

Rødder Fødder & Stemmer
 FOLKEMUSIKFESTIVAL - ROSKILDE HAVN

8. AUGUST 2018

Onsdag den 8. august går det løs på Roskilde Havn, som I alle ved. Vi arbejder hårdt på at få de sidste aftaler på plads. Programmet er ved at blive tilpasset, og der arbejdes på både en hjemmeside, Facebook samt andre PR-tiltag. Følg med på www.rosrod.dk samt på Facebook - Rødder, Fødder & Stemmer. Begge steder vil der i løbet af sidste uge af maj blive publiceret et program samt flere informationer. Vi vil derefter løbende opdatere, og vi håber, at FB bliver et livligt sted med mange indslag og kommentarer.

Vi får brug for flere hænder, når vi kommer nærmere august. Hvis du allerede nu ved, at du gerne vil give en hånd med, så kontakt Mogens på nedenstående mailadresse eller telefon.

Glæd jer til en fantastisk oplevelse - og hjælp med at sprede budskabet.

Venlig hilsen

*Poul Bjerager, Steen Dahl, Al Damlund, Jørgen Jensen og Mogens Toft Jensen
 (mtj1@outlook.dk, tlf. 20 21 65 62)*

Lirekassen indeholder meddelelser fra følgende Lirum Larum foreninger og aktiviteter:

- Onsdagsaftenerne (koordinatører Birthe Hansen & Kurt Nielsen, kurtjohannielsen@gmail.com)
- Roskilde Spillemandsdrag (oldermand Lise Bergsøe, older.roskilde@gmail.com)
- Roskilde Folkedanserdrag (oldermand Jens Markvard Andersen, jensmarkvardandersen@outlook.dk)
- Folk Roskilde (formand Lene Buch, lebuchha@webspeed.dk)
- Musikaftenskolen Lirum Larum (aftenskoleleder Mette Vedfelt, aftenskolelirumlarum@gmail.com)
- Roskilde Spillemandsstævne (kontaktperson Mogens Toft Jensen, mtj1@outlook.dk)
- Fællesmødet (koordinator Lisbeth Due Andersen, lisbethdue@hotmail.com)

Indlæg fra medlemmer af disse foreninger skal fremsendes til formanden/oldermanden senest den 5. i måneden inden indlægget ønskes bragt.

Lirekassen udsendes til medlemmerne af Roskilde Spillemandsdrag, Roskilde Folkedanserdrag og Folk Roskilde.

Adresseændring meddeles til laugget.emailliste@gmail.com (vedr. Roskilde Spillemandsdrag), til katelarsen13@hotmail.com (vedr. Roskilde Folkedanserdrag) eller til lebuchha@webspeed.dk (vedr. Folk Roskilde).

Lirekassen udsendes for alle måneder på nær juli og august.

Den udkommer senest den 20. i måneden før.

Udsendelse: Lene Buch

Redaktør: Iben G. Nissen

Se også www.lirumlarum.dk

Bruger du ... ?

På www.lirumlarum.dk finder du under LINKS (øverst på forsiden) lister over Spille- og dansesteder, Festivaler og stævner samt Organisationer - i Danmark og udlandet. Tag et kig!